

KOOSTÖÖLEPING

(kuupäev digikonteineris) 2021.a.

Tartu Ülikool (edaspidi nimetatud ülikool), keda esindab rektori 01.09.2015. a käskkirja nr 26 alusel õppeprorektor **Aune Valk**, ühelt poolt ja **/kooli või lasteaia nimetus/** (edaspidi nimetatud koostööpartner), keda esindab **direktor ...** põhimääruse alusel, teiselt poolt, keda nimetatakse edaspidi poolteks, sõlmisid koostöölepingu alljärgnevas:

1. Üldsätted

- 1.1. Leping on heade kavatsuse leping, mis on sõlmitud sidemete tihendamiseks ja koostöö arendamiseks, et väärtustada teaduspõhist õpetajaharidust ja haridusmõtte arendamist.
- 1.2. Lepingu objektideks on koostööpartneri juures pedagoogilise praktika ja sellega seonduva uurimis- ja arendustöö (edaspidi: praktikategevused) läbiviimine koostöös ülikooliga ning poolte eesmärkidest lähtuv koostöine õppe-, teadus- ja arendustöö, samuti ka vastastikuse koostöö kaudu Eesti haridussüsteemi kvaliteedi parandamine.
- 1.3. Õppe-, teadus- ja arendustöö koostööprojektide alustamiseks sõlmivad pooled täiendavad kokkulepped, milles täpsustatakse töö sisu ning eelarve ja muud ressursid.
- 1.4. Praktikategevused toimuvad koostööpartneri juures kogu õppeaasta vältel vastavalt ülikooli ja koostööpartneri vahel sõlmitud käesolevale lepingule ning ülikooli pedagoogilise praktika üldjuhendile (lisa 1).
- 1.5. Praktikategevuste mahu arvestuse aluseks on üliõpilaste arv, kellega seoses praktikategevused toimuvad ning praktikaainete loetelu (sh praktikategevuste maht praktikaainetes), mille raames üliõpilaste praktika koostööpartneri juures toimub.
- 1.6. Käesoleva lepingu alusel arvestatakse praktikategevuste eest tasu lähtuvalt praktikaaine hinnast ühe üliõpilase või grupi kohta. Ühtse praktika tunnitasmäära praktikaasutuste juhendajatele, mentoritele ja koordinaatoritele on kehtestanud Tartu Ülikooli Pedagogicum nõukogu. Lepingu sõlmimise ajal on praktikate juhendamise tunnitasmäär (praktika juhendamise bruto astronoomilise tunni hind juhendajale/mentorile/koordinaatorile) 10€, koos maksudega praktikaasutusele 13,38€. Lepingu perioodil võib Tartu Ülikooli Pedagogicum nõukogu nimetatud tunnitasmäära tõsta ning sel juhul rakendatakse uut tunnitasmäära.
- 1.7. Praktikaaineid on nelja liiki:
 - 1.7.1. Pidev pedagoogiline praktika: õpetajakoolituse alusmooduliga paralleelselt toimuv praktika.
 - 1.7.2. Pidev praktika: õpetajakoolituse valdkonna- ja ainedidaktika mooduliga paralleelselt toimuv praktika.
 - 1.7.3. Põhipraktika: õpetajakoolituses omandatut integreeriv praktika.

- 1.7.4. Muud praktikad: õppekavaspetsiifiline praktika, mis ei liigitu eelnevalt nimetatud kategooriatesse.
- 1.8. Praktikaainete loetelu, üliõpilaste ja koostööpartneri töö minimaalne maht ja hind üliõpilase kohta on esitatud lisades 2. ja 2.1.
- 1.9. Pooled järgivad isikuandmete töötlemisel Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmäärust, isikuandmete kaitse seadust ning hoiavad saladuses neile teatavaks saanud konfidentsiaalse info.

2. Koostöö eesmärgid:

- 2.1. parandada poolte koostöö kaudu Eesti haridussüsteemi kvaliteeti ja populariseerida õpetaja, eripedagoogi, logopeedi ja sotsiaalpedagoogi elukutset, et õpetajahariduse omandamine ja sellel alal töötamine Eesti koolis, koolieelses lasteasutuses ja ülikoolis oleks atraktiivne ning õpetajate järelkasv oleks piisav ja heal tasemel;
- 2.2. arendada õpetajaharidust nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtetest lähtuvalt ning teadmispõhise ja uuendusmeelse ühiskonna vajadustele vastavalt, tuginedes õppijakeskse õppeprotsessi põhimõtetele ning valdkondlikele ja valdkonnaülestele uuringutele ja parimale haridustavale nii Eestis kui ka mujal maailmas;
- 2.3. teha koostööd selle nimel, et õpetajaharidusega seotud töötajaskond ja selle järelkasv on piisav ja tipptasemel;
- 2.4. soodustada Eesti õpetajahariduse arendamiseks rakendust pakkuvate, rahvusvaheliselt tunnustatud tasemel ja valdkonnaüleste uuringute tegemist;
- 2.5. soodustada kogemuste vahetust poolte vahel, kujundades ühist õppimis- ja õpetamiskogukonda;
- 2.6. olla avatud uuendustele, katsetades uusi õppemeetodeid ja õppevara ning tehes saadud tulemused nähtavaks laiemale avalikkusele;
- 2.7. olla võimalusel teineteisele partneriteks koostööprojektide kavandamisel, rahastamise taotlemisel ja projektide elluviimisel.

3. Koostööpõhimõtted:

- 3.1. pooled väärtustavad koostööd õppe-, teadus- ja arendustöös;
- 3.2. ülikool pakub koostööpartnerile mõistlikus matus täienduskoolitusi ning pooled teevad koostööd koolituste pakkumiseks teistele koolidele ja/või lasteaedadele;

- 3.3. koostööpartner on kogu õppeaasta vältel valmis õpetajakoolituse õppekavadel õppivaid üliõpilasi¹ mõistlikus mahus praktikale võtma ja kindlustama neile tugiisikutena mentorid (edaspidi: mentor), juhendajad ning juhtkonna ja tugipersonali toe;
- 3.4. pooled arvestavad võimaluse korral tunniplaane ja töökavasid koostades ühisest tegevusest lähtuvate vajadustega;
- 3.5. pooled soodustavad omavahelist õpetajate ja õppejõudude vahetust;
- 3.6. pooled vahendavad üksteisele huvipakkuvat poolte eesmärkide saavutamist toetavat infot ning tunnustavad üksteise olulisemaid tegevusi ja tulemusi;
- 3.7. pooled osalevad võimalusel õpetajakoolituse populariseerimisel;
- 3.8. koostööpartner osaleb võimalusel õpetajakoolituse programminõukogudes ja kutsekomisjoni ettepanekul kaitsmiskomisjonides;
- 3.9. pooled annavad üksteisele mõistlikus mahus nõu ja tagasisidet;
- 3.10. ülikool levitab koostööpartneri tööpakkumisi üliõpilaste seas.

4. Koostööpartneri kohustused ja õigused seoses pedagoogilise praktikaga

4.1. Koostööpartner kohustub

- 4.1.1. tagama sujuva koostöö ülikooliga ja panustama praktikakogukonna arendamisse;
- 4.1.2. võtma praktikale õpetajakoolituse õppekavadel õppivaid üliõpilasi – üliõpilaste täpne arv õppekavade ja praktikaaainete lõikes täpsustatakse koostööpartneri ja ülikooli koordinaatorite vahel enne praktikate algust kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (nt e-kirja teel);
- 4.1.3. esitama ülikooli õpetajakoolituse praktikate peaspetsialistile kaks korda õppeaastas ajavahemikul 15. detsember kuni 30. jaanuar (sügissemestri kohta) ja ajavahemikul 15. mai kuni 30. juuni (kevadsemestri kohta) lepingu täitmise eest koostööpartneri praktika tegevusaruande (vormil lisa 3) ja peale kooskõlastamist e-arve, milles kajastub praktilal käinud üliõpilaste arv praktikainete lõikes vastavalt käesoleva lepingu lisale 2. ja 2.1.
- 4.1.4. määrama koostöös ülikooli praktikate peaspetsialistiga või praktikaaine vastutava õppejõuga üliõpilastele mentorid ja/või juhendajad ning võimaldama

¹ Õpetajakoolituse õppekavadel õppivate üliõpilaste all mõeldakse siin ja edaspidi *Õpetajate koolituse raamnõuetes* <https://www.riigiteataja.ee/akt/812791> nimetatud tasemeõppes õppivaid üliõpilasi ja Tartu Ülikooli õpetajakoolituse õppekavadel <https://www.pedagogicum.ut.ee/et/opetajakoolitus/opetajakoolituse-oppekavad-tartu-ulikoolis> õppivaid üliõpilasi.

neil täita käesolevast lepingust tulenevaid ülesandeid. Mentorid ja juhendajad ning praktika ajakava täpsustatakse poolte koordinaatorite vahel enne praktikate algust kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (nt e-kirja teel);

- 4.1.5. tagama üliõpilastele pädevad mentorid ja juhendajad, kelle teadmised ja oskused vastavad vähemalt kutsestandardis Õpetaja, tase 6 (koolieelsete lasteasutuste õpetajate praktika korral), Kutseõpetaja, tase 6 (kutseõpetajate õppekava kutseõppe praktikate korral), Sotsiaalpedagoog, tase 6 (põhikooli mitme aine õpetaja ja humanitaarainete õpetamine põhikoolis õppekavade praktikate korral), Eripedagoog, tase 7 (eripedagoogika või eripedagoogika ja logopeedia õppekavade eripedagoogika praktikate korral), Logopeed, tase 7 (eripedagoogika ja logopeedia õppekava logopeedia praktikate korral) või Õpetaja, tase 7 (kõigi ülejäänud õppekavade korral) kirjeldatud kompetentsidele;
 - 4.1.6. tagama üliõpilastele ja nende ülikoolipoolsetele praktika juhendajatele võimaluse külastada tunde/tegevusi;
 - 4.1.7. leidma vajadusel mentoritele ja juhendajatele asendajad (nt haigestumise korral);
 - 4.1.8. võimaldama mentoritel ja juhendajatel osaleda ülikooli poolt korraldatavatel praktikaalastel koolitustel, seminaridel ja infotundides ning arendustegevuses;
 - 4.1.9. teatama viivitamatult praktikaga seonduvatest probleemidest ning koostööpartneri koordinaatori muutumisest ülikooli praktikakoordinaatorile;
- 4.2. Koostööpartneril on õigus
- 4.2.1. keelduda vastu võtmast üliõpilast, kui koostööpartneril ei ole sobivaid mentoreid või juhendajaid, vastavalt käesoleva lepingu punktile 4.1.5, või muudel praktika sooritamist mittevõimaldavatel põhjustel;
 - 4.2.2. nõuda üliõpilaselt koostööpartneri kodukorra ja töötajate õiguspäraste korralduste täitmist;
 - 4.2.3. katkestada praktika, kui üliõpilane ei allu koostööpartneri kodukorrale, ei ole piisavalt pädev õpetatavas aines või ei arvesta järjekindlalt juhendaja tagasiside ja soovitusetega või ei pea kinni kutse-eetikast;
 - 4.2.4. vajadusel paluda ligipääsu üliõpilaste tehtud analüüsidele koostööpartneri kohta (nii, et üliõpilaste konfidentsiaalsus on tagatud);
 - 4.2.5. anda omapoolne hinnang üliõpilase praktika sooritusele;
 - 4.2.6. paluda oma töötajatele ligipääsu ülikoolile avatud andmebaasidele ja raamatukogule.

5. Ülikooli kohustused ja õigused seoses pedagoogilise praktikaga

5.1. Ülikool kohustub

- 5.1.1. tagama ülikoolipoolse sujuva koostöö koostööpartneriga ja panustama praktikakogukonna arendamisse;
- 5.1.2. maksuma koostööpartnerile lepingu täitmise eest tasu koostööpartneri arveldusarvele, vastavalt praktikategevuste aruandele ja kooli või lasteaia esitatud e-arvele;
- 5.1.3. kaasama koostööpartneri õpetajakoolituse arendamisse;
- 5.1.4. võtma arvesse, et üliõpilane osaleb praktikal olles nendes tegevustes, mis on hetkel koostööpartneri juures aktuaalsed;
- 5.1.5. määrama ülikoolipoolse praktikajuhendaja, kelle ülesandeks on vajadusel nõustada koostööpartneri poolset mentorit või juhendajat ning anda koostööpartnerile praktikaalast teavet;
- 5.1.6. täpsustama, vastavalt lepingu punktile 4.1.2., ülikooli praktikakoordinaatori kaudu enne praktikate algust koostööpartneri praktikakoordinaatoriga üliõpilaste arvud praktikaainete lõikes, mentorid, juhendajad ja praktika ajakava kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (nt e-kirja teel);
- 5.1.7. pakkuma praktikaalaseid koolitusi, seminare ja infotunde praktika arendustegevustes, tugitegevustes ja juhendamises osalejatele;
- 5.1.8. väljastama vajadusel mentoritele ja juhendajatele tõendi üliõpilaste juhendamise ja praktikategevustes osalemise kohta.

5.2. Ülikoolil on õigus

- 5.2.1. saada koostööpartnerilt teavet praktika käigu kohta;
- 5.2.2. külastada õppe-, teadus- ja arendustöö raames tunde/tegevusi koostööpartneri juures ning tutvuda üliõpilase praktikaülesannete täitmise ning nende juhendamisega;
- 5.2.3. katkestada üliõpilase praktika nõuetele mittevastava juhendamise ilmnemisel.

6. Koordinaatorid

6.1. Pooled määravad lepingu täitmiseks ja vajaliku informatsiooni vahendamiseks koordinaatorid:

6.1.1. koostööpartneri koordinaator on: nimi, ..., e-post: ..., telefon: ...

6.1.2. ülikooli praktikakoordinaator on: õpetajakoolituse praktikate korralduse ja arenduse peaspetsialist, e-post: praktikakoordinaator@ut.ee, telefon: 737 6478.

6.1.3. pooled teavitavad oma koordinaatori muutusest koos kontaktandmetega hiljemalt 7 tööpäeva jooksul teise poole koordinaatorile.

7. Lõppsätted

- 7.1. Leping jõustub viimase digitaalse allkirja lisamisega poole poolt ning kehtib kuni 31.12.2026. Lepingu lisasid võib poole kokkuleppel vastavalt vajadusele muuta igal õppeaastal.
- 7.2. Leping lõpetab kõik poolte vahelised varasemad pedagoogilise praktika raamlepingud.
- 7.3. Kumbki pool ei tohi lepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi üle anda kolmandale isikule ilma teise poole kirjaliku nõusolekuta.
- 7.4. Lepingut muudetakse üksnes poolte kokkuleppel. Lepingu muudatused jõustuvad pärast muudatustes kokkuleppimist mõlema poole poolt allakirjutamise hetkel või poole kirjalikult määratud tähtpäeval.
- 7.5. Pooltel on õigus lõpetada leping kirjalikul kokkuleppel ennetähtaegselt.
- 7.6. Pooltel on õigus mõjuvatel põhjustel lepingust üles öelda. Lepingut üles öelda sooviv pool teatab sellest teisele poolele kirjalikult ette vähemalt üks kuu, näidates ära lõpetamise põhjuse. Lepingu ülesütlemiseni tuleb pooltel lepingulisi kohustusi täita.
- 7.7. Lepingu täitmisel tõusetuvad vaidlused lahendatakse läbirääkimiste teel. Kokkuleppe mittesaavutamisel lahendatakse vaidlused Eesti Vabariigi seadustega ettenähtud korras.
- 7.8. Leping allkirjastatakse digitaalselt.

8. Poolte rekvisiidid:

Ülikool

Tartu Ülikool

Registrikood 74001073

Ülikooli 18

50090 Tartu

Telefon: 737 6022

E-post: pedagogicum@ut.ee

(allkirjastatud digitaalselt)

Aune Valk

õppeprorektor

Koostööpartner

...

...

...

...

...

...

(allkirjastatud digitaalselt)

Nimi

Amet

Lisa 1. Tartu Ülikooli pedagoogilise praktika üldjuhend

KINNITANUD

TÜ Pedagogicumi nõukogu 17.10.2018

MUUDETUD

TÜ Pedagogicumi nõukogus 29.05.2019

MUUDETUD

TÜ Pedagogicumi nõukogus 09.06.2021

1. Sissejuhatus

Pedagoogiline praktika (edaspidi praktika) on kohustuslik õppetöö osa kõigi õpetajakoolituse õppekavadel õppivate üliõpilaste koolituses. Käesolev juhend sisaldab juhiseid, mis on ühised kõigil Tartu Ülikooli õppekavadel, mille lõpetamisel on võimalik saada kutse õpetajate, tase 6, õpetaja, tase 7, eripedagoog, tase 7 või logopeed, tase 7, sotsiaalpedagoog, tase 6.

2. Üldsätted

- 2.1. Praktika on mentori toel ja/või praktikaasutuse juhendaja juhendamisel töökeskkonnas (praktikaasutuses) ning ülikooli juhendaja juhendamisel läbiviidav õpetajakoolituse õppekavadel õppivate üliõpilaste² koolituse osa, mille eesmärgiks on kutseoskuste arendamine tuginedes õpingutes omandatud teadmiste ja oskustele ning kutsestandardile. Praktikaasutuse mentor on üliõpilase professionaalse arengu ja õpetaja identiteedi kujunemise toetaja pideva pedagoogilise praktika või pedagoogilise praktika raames. Praktikaasutuse juhendaja on teisi praktikaaineid juhendav praktikaasutuse töötaja ja ülikooli juhendaja on ülikooli töötaja, kes juhendab üliõpilasi praktikal.
- 2.2. Praktika toimub praktikaasutuses (koolis, lasteaias, kutsekoolis, huvikoolis vms), millega ülikool on sõlminud institutsionaalse lepingu.
- 2.3. Praktika viiakse läbi praktikaasutusega sõlmitud institutsionaalse koostöölepingu alusel, mille lisaks on pedagoogilise praktika üldjuhend. Praktika läbiviimise toetamiseks võib kasutada koostöölepingu ja üldjuhendi põhjal koostatud ülikooli instituutide ja kolledžite juhendeid.
- 2.4. Praktika õpetaja kutseõpingute praktikamoodulis koosneb neljast praktikaainest: pidev pedagoogiline praktika, pedagoogiline praktikum, pidev praktika ja põhipraktika. Neist pedagoogiline praktikum toimub ülikooli õppelaborites, pidev pedagoogiline praktika, pidev praktika ja põhipraktika praktikaasutuses. Neile lisaks on teatud õppekavadel muud praktikaained.
 - 2.4.1. Pidev pedagoogiline praktika toimub paralleelselt alusmooduli õppeainetega.
 - 2.4.2. Pidev praktika on seotud valdkonna- ja ainedidaktikaga.
 - 2.4.3. Põhipraktikal kujundatakse tervikut õpingute jooksul omandatud teadmistest ja oskustest.

²Õpetajakoolituse õppekavadel õppivate üliõpilaste all mõeldakse siin ja edaspidi *Õpetajate koolituse raamnduetes* <https://www.riigiteataja.ee/akt/812791> nimetatud tasemeõppes õppivaid üliõpilasi ja Tartu Ülikooli õpetajakoolituse õppekavadel <https://www.pedagogicum.ut.ee/et/opetajakoolitus/opetajakoolituse-oppekavad-tartu-ulikoolis> õppivaid üliõpilasi.

- 2.5. Pidev pedagoogiline praktika kestab kolm semestrit, välja arvatud eripedagoogika ja õpetajahariduse õppekaval, kus pidev pedagoogiline praktika kestab kaks semestrit. Pidev praktika ja põhipraktika võivad olenevalt eriala spetsiifikast toimuda kas ühel semestril või jaguneda mitme semestri vahel.
- 2.6. Pidevat pedagoogilist praktikat koordineerib haridusteaduste instituut, pidevat praktikat ja põhipraktikat valdkonna vastav instituut või kolledž.

3. Pedagoogilise praktika üldeesmärgid ja õpiväljundid

3.1. Pidev pedagoogiline praktika

3.1.1. Õppeaine üldeesmärkide saavutamine on kavandatud koos alusmooduli õppeainetega.

3.1.2. Pideva pedagoogilise praktika eesmärgid on:

- toetada üliõpilase kujunemist õpetajaks või eripedagoogiks, luues võimalused teoreetiliste õpingute järjepidevaks seostamiseks praktilise tööga õppeasutuses;
- kujundada oskused ja harjumus reflekteerida tegevõpetajate, õppijate/laste tegevust, et tagada iseenda areng õpetajana;
- toetada enese määratlemist kooli kollektiivi liikmena, kes teeb vastavalt õppeasutuse tüübile koostööd õppijate/laste, erinevate õpetajate, juhtkonna, tugispetsialistide ja/või lapsevanematega;
- pakkuda üliõpilasele mitmekülgset ettevalmistust õpetaja- või tugispetsialisti tööks, võimaldades teostada praktikaülesandeid erinevate hariduslike erivajadustega õppijatega.

3.1.3. Pideva pedagoogilise praktika õpiväljundid. Aine läbinud üliõpilane :

- tunneb erinevaid refleksioonimudeleid ning oskab neid rakendada oma praktilisest kogemusest õppimiseks, professionaalse arengu vajaduste analüüsiks ning vastavalt sellele edasiste tegevuste kavandamiseks;
- omandab vastavalt õppeasutuse tüübile esmased oskused koostööks kolleegide, õpilaste ja/või lapsevanematega, arvestades erinevate sihtgruppide kommunikatiivsete vajaduste ning grupiprotsessidega
- identifitseerib end õpetaja, eripedagoogi või logopeedi rollis ja mõistab sellest tulenevat vastutust ja kohustusi erinevates olukordades ning oskab jälgida ja hinnata oma füüsilist, vaimset ja emotsionaalset tervist ning tegutseda nende tasakaalus hoidmise nimel; teab, kust probleemide korral abi leida;
- väärtustab õppimise toetamist kui hindamise olulist funktsiooni ja oskab koostöös kolleegidega koguda õppeprotsessist infot ning teab võimalusi kuidas toetada õppija terviklikku arengut ja valmisolekut õppimiseks;
- oskab analüüsida rühma ja õppija õpioskuste ja õpimotivatsiooni taset ning märkab hariduslike erivajadusi ja oskab otsida esmalahendusi hariduslike erivajaduste lahendamiseks;
- oskab analüüsida, mil määral õppekeskkond on turvaline, kõigi õppijate kaasamist toetav ja võimaldab õppijatel tunda eduelamust;
- teab ja mõistab motivatsiooniteooriate põhiseisukohti õppeprotsessi organiseerimise ja õppedistsipliini kindlustamisel.

3.1.4. Koolis/lasteaias mentori ülesanded:

- tutvustab üliõpilasele praktikaasutust (sh kolleege jt, võimaldab tutvuda asutuse töökorralduslike dokumentide jmt);
- loob vaatluspäeval üliõpilasele võimaluse vaadelda oma igapäevaseid tunde/tegevusi;
- enne harjutamispäeva aitab üliõpilasel valida tema eesmärgiga seotud tegevust, mida harjutamispäeval läbi viia; loob harjutamispäeval igale üliõpilasele võimaluse vähemalt ühe tegevuse läbiviimiseks;
- viib üliõpilas(t)ega läbi mentorarutelusid, aidates üliõpilasel teadvustada ja luua seoseid ülikoolis õpitava ja praktilal kogetu vahel.

3.2. Pidev praktika

3.2.1. Õppeainel on eesmärk, mis saavutatakse koos valdkonna- ja ainedidaktika või eripedagoogika ja logopeedia õppeainetega.

Pideva praktika eesmärgiks on:

- anda üliõpilasele võimalused täita praktikaülesandeid erinevatel hariduse astmetel, erinevates õppeasutustes ning erinevate hariduslike erivajadustega õppijatega;

3.2.2. Pideva praktika õpiväljundid on: üliõpilane

- oskab ette valmistada ja analüüsida ainetunde või muid kutsealaseid tegevusi, arvestades õppijate eripära, eelteadmisi ning huve;
- märkab õpilase hariduslike erivajadusi ning oskab otsida võimalusi nende lahendamiseks;
- oskab analüüsida oma kogemustele tuginedes enda aine- või valdkonnaalaseid pädevusi, oskusi ja vajadusi ning vastavalt sellele kavandada edasisi tegevusi enese professionaalseks arendamiseks.

3.2.3. Koolis/lasteaias praktika mentori ülesanded:

- loob üliõpilasele võimaluse vaadelda oma igapäevaseid tunde/tegevusi, kaasab teda erinevatesse ülesannetesse, vaatleb nende täitmist;
- toetab üliõpilast kontakti loomisel laste ja teiste õpetajatega;
- tutvustab üliõpilasele ainekava/õppekava, oma töökava, õppematerjale, õppevahendeid jmt.;
- viib üliõpilas(t)ega läbi mentorarutelusid, aidates üliõpilasel teadvustada ja luua seoseid ülikoolis õpitava ja praktilal kogetu vahel.

3.3. Põhipraktika

3.3.1. Õppeainel on kolm üldeesmärki, mis saavutatakse tuginedes läbitud ülikooliõpingutele ja koos pideva pedagoogilise praktikaga.

3.3.2. Põhipraktika eesmärgid on

- toetada üliõpilase kujunemist õpetajaks, eripedagoogiks või logopeediks, luues võimalused eelnevalt läbitud õpingute terviklikuks seostamiseks praktilise õpetamistegevusega õppeasutuses;
- luua võimalused õppe- ja kasvatustöö kui terviku tundmaõppimiseks ja läbiviimiseks kompaktse õppeperioodi vältel;
- võimaldada kutsekompetentside rakendamist.

3.3.3. Põhipraktika õpiväljundid. Aine läbinud üliõpilane

- oskab kavandada, ette valmistada, läbi viia, analüüsida ja hinnata oma kutsealaseid tegevusi;
- oskab õpet kavandades ja läbi viies ning õppijaid toetades arvestada nende eripära, eelteadmiste, vajaduste (sh erivajaduste) ning huvidega;
- kavandab õpet süsteemselt, tõendus põhiselt ja loovalt, lähtudes riiklikest alusdokumentidest, õppeasutuse, haridusastme ja/või õppeaine eripärast ning õppijate vajadustest ja huvidest;
- integreerib tulemuslikult ülikooliõpingutes omandatud teadmisi, oskusi ja hoiakuid.

3.3.4. Koolis/lasteaias praktika juhendaja ülesanded:

Praktika alguses:

- juhendab üliõpilast (annab talle tööülesandeid, abistab teda, viib temaga läbi arutelusid jmt);
- koostab koos üliõpilasega tema tegevuskava/kalenderplaani/individuaalse töökava praktikaperioodiks;
- tutvustab üliõpilasele oma klassi või rühma traditsioone või reegleid, õppematerjale, ülesandeid lisaks tunni andmisele jne;
- toetab üliõpilast kontakti loomisel laste, (vajadusel) lastevanemate ja teiste õpetajatega;
- teavitab üliõpilast(t)ega seonduvatest probleemidest kooli ja/või ülikooli praktikakoordinaatorit;
- tutvustab haridusasutuse e-keskkonna kasutamist.

Tundide või tegevuste ettevalmistamisel toetamine:

- tutvustab üliõpilasele ainekava/õppekava, oma töökava, õppevahendeid jmt;
- võimaldab üliõpilasel oma tunde vaadelda, analüüsib neid pärast koos üliõpilasega;
- juhendab üliõpilast tundide ettevalmistamisel;
- tutvub üliõpilase tunni/tegevuskonspektidega ning annab neile hinnangu (mingis mahus ka kirjaliku).

Tundide või tegevuste toetamine:

- viibib üliõpilase tundides/tegevustes, vaatleb neid, vajadusel täidab tunnivaatluslehed;
- pärast tundi analüüsib seda koos üliõpilasega ja tagasisidestab/hindab tundi või tegevust.

Praktika lõpetamisel:

- annab hinnangu üliõpilase praktika sooritusele ning tema sobivusele töötada õpetaja, eripedagoogi-, logopeedi või sotsiaalpedagoogina, ühel või mitmel järgmistel viisidel: annab lühikese sõnalise üldhinnangu, paneb üliõpilasele koondhinde, täidab etteantud ankeedi, hindab üliõpilast pädevuste kaupa (kutsealane, ainealane, sotsiaalne).

3.4. Praktika tasustamine

Praktikate eest makstakse tasu õppeasutustega sõlmitud koostöölepingutes kokkulepitud suuruses.

4. Pedagogiumi tegevused praktika läbiviimisel

- 4.1. Koostab koostöös osapooltega praktika üldjuhendi, töötab välja institutsionaalse lepingu ja praktika töövoogu.
- 4.2. Sõlmib praktikaasutustega institutsionaalsed lepingud pedagoogilise praktika korraldamiseks.
- 4.3. Kogub vastavalt vajadusele praktikaasutustest pedagoogilise praktikaga seonduvaid andmeid ja edastab need valdkondade vastavatesse instituutidesse, kolledžitesse ja praktikaasutustesse.

- 4.4. Korraldab praktikaga seonduvaid koolitusi, töökoosolekuid, seminare ja infotunde ning vahendab praktikaga seonduvaid materjale.
- 4.5. Koordineerib praktika arendamist koostöös valdkondade vastavate instituutide ja kolledžitega
- 4.6. kontrollib praktikaasutuste tegevusaruannete korrektsust ja korraldab e-arvete tasumist.

5. Instituudi/kolledži tegevused praktika läbiviimisel

- 5.1. Lähtub praktika läbiviimisel pedagoogilise praktika üldjuhendist ja institutsionaalsest lepingust.
- 5.2. Täpsustab pideva pedagoogilise praktika, pideva praktika ja põhipraktika toimumise algus- ja lõpukuupäevad.
- 5.3. Aitab koordineerida pideva pedagoogilise praktika, pideva praktika ja põhipraktika läbiviimist koostöös ülikooli praktikakoordinaatoriga.
- 5.4. Koostab ja arendab instituudi/kolledži vastava õppekavade pideva praktika ja põhipraktika juhendeid.
- 5.5. Vajadusel teeb ettepanekuid praktika sisu arendamiseks ja tulemuslikumaks korraldamiseks.

6. Praktika osapoolte ülesanded

6.1. Pedagoogilisel praktikal osalev üliõpilane:

- järgib õpetaja, eripedagoogi või logopeedi kutse-eeskirja põhimõtteid;
- täidab praktikaasutuse kodukorda ja praktikaasutuse juhtkonna (nt direktor, õppejuht, arendusjuht) korraldusi;
- teavitab viivitamatult praktikaasutuse koordinaatorit, ülikoolipoolset juhendajat ja mentorit või praktikaasutuse juhendajat, kui ta haigestub, puudub praktikalt mõnel muul põhjusel või katkestab praktika;
- täidab praktika üldjuhendis ja selle alusel koostatud juhendites esitatud nõudeid.

6.2. Õpetajakoolituse praktikate peaspetsialist:

- koordineerib vajadusel praktikate raames koostööd instituutide/kolledžite ja praktikaasutuste vahel;
- koondab praktikaga seonduvat informatsiooni tagamaks parimat võimalikku praktika korraldust kõigi valdkondade vastavates instituutides/kolledžites;
- aitab lahendada üldisi praktikaga tekkivaid probleeme;
- kontrollib koostööpartnerite praktikate tegevusaruandeid (vormil lisa 3) ja korraldab peale kooskõlastamist e-arvete tasumist;
- koordineerib praktikate arendustegevust ülikoolis koostöös valdkondade ja ülikooliväliste partneritega.

6.3. Instituudi/kolledži praktikakoordinaator:

- aitab leida instituudi/kolledži õppekaval õppivatele üliõpilastele sobiva mentori või juhendaja praktikaasutuses;
- täpsustab enne praktika algust praktikale minevate üliõpilaste andmed, edastab vajaliku info praktikaasutuse koordinaatorile ja sisestab andmed ka vastavasse tabelisse, mis on edastatud õpetajakoolituse praktikate peaspetsialisti poolt;
- esitab õpetajakoolituse praktikate peaspetsialistile vajalikud praktikaga seonduvad andmed;
- väljastab õpetajatele, eripedagoogidele ja logopeedidele tõendid üliõpilaste juhendamise kohta.

6.4. Ülikoolipoolne praktikajuhendaja (praktikaaine vastutav õppejõud):

- osaleb struktuuriüksuse või õppekava pideva praktika ja põhipraktika juhendi koostamisel, arvestades sealjuures pedagoogilise praktika üldjuhendis sisalduvat; struktuuriüksuse või õppekava pideva praktika ja põhipraktika juhendis on fikseeritud praktikaülesannete maht, sisu ja hindamiskriteeriumid;
- aitab koostöös praktikaasutuse koordinaatoriga leida üliõpilasele praktikajuhendis sätestatud nõuetele vastava juhendaja pideva praktika ja põhipraktika jaoks;
- täpsustab pideva praktika ja põhipraktika toimumise algus- ja lõpukuupäevad;
- teeb enne praktika algust üliõpilastele kättesaadavaks praktikajuhendi ja tutvustab seda avaseminaris;
- jagab praktikaalast infot praktikaasutuste koordinaatoritele, mentoritele ja juhendajatele;
- korraldab ja viib läbi praktika ava- ja lõpuseminari,
- aitab lahendada praktika käigus tekkinud probleeme;
- osaleb koostöös praktikaasutuse koordinaatoriga ja juhendajaga üliõpilase individuaalse tegevuskava koostamisel pideva praktika ja põhipraktika raames;
- vaatleb, analüüsib ja tagasisidestab üliõpilase antud tunde vastavalt pideva pedagoogilise praktika, pideva praktika ja põhipraktika juhendites määratud mahus;
- hindab praktika sooritamist vastava praktika hindamiskriteeriumite alusel (sätestatud vastava praktika ainekavas ja juhendis) ning annab üliõpilasele praktika kohta vajaliku tagasiside.

6.5. Mentor

- toetab üliõpilase professionaalset arengut kutseõpingute ajal ja aitab õppijal tunda end praktikakogukonda kuulvana;
- osaleb ülikooli poolt korraldatud pideva pedagoogilise praktika ning pideva praktika korraldust ja sisu tutvustavatel koolitustel;
- toetab üliõpilast teooria ja praktika sidumisel mentorarutelude kaudu;
- osaleb koos praktikaasutuse koordinaatoriga koolisiseste kokkulepete sõlmimisel teiste õpetajatega ja kooli töötajatega võimaldamaks praktika ülesannete täitmist praktikaasutuses;
- teavitab praktikaasutuse koordinaatorit või pideva pedagoogilise praktika või pideva praktika vastutavat õppejõudu kui üliõpilane katkestab praktika või jätab ette teatamata praktikale ilmumata;
- teavitab pideva pedagoogilise praktika või pideva praktika vastutavat õppejõudu muudest praktikaga seotud probleemidest.

6.6. Juhendav õpetaja, eripedagoog või logopeed:

- lähtub praktika juhendamisel pedagoogilise praktika üldjuhendist ja kasutab lisaks praktikaspetsiifilisi täiendavaid juhendeid;
- tutvustab üliõpilasele ainekava/õppekava, oma töö- või tegevuskava ja õppeasutuses kasutatavaid õppematerjale ning koostab koos üliõpilasega tema tegevuskava;
- abistab üliõpilast õppijatega suhtlemisel ja õpitegevuse juhtimisel;
- juhendab üliõpilast tunnikavade või tegevuskonspektide koostamisel;
- viibib üliõpilase tundides/tegevustes ja analüüsib neid koos temaga;
- annab hinnangu üliõpilase pedagoogilisele praktikale ja fikseerib selle üliõpilase praktikaaruandes, lähtudes sealjuures vastava praktikaaine hindamiskriteeriumitest;
- viibib üliõpilase korraldatud õpilaste või lasteaialaste läbiviidavatel üritustel.

6.7. Praktikaasutuse koordinaator:

- kindlustab nõuetele vastava praktika läbiviimise;
- määrab kooskõlastatult instituudi/kolledži koordinaatoriga või praktikaaine õppejõuga praktikaasutuse üliõpilaste juhendajad ja pideva praktika mentorid ning võimaldab õpetajatel, eripedagoogidel ja logopeedidel täita praktika üldjuhendis ettenähtud ülesandeid;
- tagab üliõpilastele ja nende ülikoolipoolsetele praktikajuhendajatele võimaluse külastada tunde/tegevusi;
- leiab vajadusel õpetajatele asendajad praktika läbiviimise ajal (nt õpetaja haigestumine jms);
- võimaldab õpetajatel osaleda ülikooli poolt korraldatavatel praktikaalastel koolitustel, seminaridel ja infotundidel;
- teatab viivitamatult praktikaga seonduvatest probleemidest ülikoolipoolsetele praktikajuhendajatele;
- esitab iga semestri lõpus oma asutuse praktikate tegevusaruande ülikooli praktikate üldkoordinaatorile kõigi asutuses juhendatud praktikate osas. Peale kooskõlastamist korraldab vastavalt kinnitatud aruandele e-arve esitamise ülikoolile.

Lisa 2. Praktikaainete loetelu, üliõpilaste ja koostööpartneri töö minimaalne maht ja hind üliõpilase kohta

Praktikaained	Üliõpilaste töömaht (akadeemilistes tundides – 45 min)	Koostööpartneri minimaalne töö maht (astronoomilistes tundides – 60 min)	Praktika hind praktikaasutusele ühe üliõpilase kohta (sisaldab kõiki makse)
Pidev pedagoogiline praktika	6 ainepunkti, 156 tundi	7 tundi (PPP I osa 3 h, II ja III osa 2 h), kui üliõpilane osaleb praktikal üksi 10,5 tundi, kui üliõpilased osalevad praktikal paaris 12,25 tundi, kui üliõpilased osalevad praktikal kolmekesi rühmas	93,66€, kui üliõpilane osaleb praktikal üksi 70,25€, kui üliõpilased osalevad praktikal paaris 54,64€, kui üliõpilased osalevad praktikal kolmekesi rühmas
Pidev praktika	3 ainepunkti, 78 tundi	6 tundi, kui üliõpilane osaleb praktikal üksi 9 tundi, kui üliõpilased osalevad praktikal paaris 10,5 tundi, kui üliõpilased osalevad praktikal kolmekesi rühmas	80,28€, kui üliõpilane osaleb praktikal üksi 60,21€, kui üliõpilased osalevad praktikal paaris 46,83€, kui üliõpilased osalevad praktikal kolmekesi rühmas
Põhipraktika			
Erinevate aineõpetajate põhipraktikad ³	11 ainepunkti, 286 tundi	24 tundi	321,12 €
Lisaeriala põhipraktika	3 ainepunkti, 78 tundi	12 tundi	160,56 €

³ kehalise kasvatusõpetajate ja koolieelse lasteasutuse õpetajate põhipraktikad on jaotatud osadeks I ja II (vastavalt 10 (6) ja 30 (18) tundi praktikaasutuse tööd, 80,28 € ja 240,84 €), kutseõpetaja põhipraktika on jaotatud osadeks I ja II (vastavalt 20 (12) ja 20 (12) tundi praktikaasutuse tööd, kumbki osa 160,56 €), põhikooli mitme aine õpetaja õppekava puhul on erandlik hind, kui üliõpilane õpib kolme või nelja aine õpetajaks (vastavalt 15 (9) ja 11 (6,6) tundi tööd iga aine kohta, hind vastavalt 361,26 € ja 353,24 € kogu praktika kohta), võõrkeelte õpetajate põhipraktika võib olla jagatud osadeks põhikooli ja gümnaasiumi ning pea- ja kõrvaleriala vahel ning sel juhul täpsustatakse iga üliõpilase ja praktikabaasi puhul eraldi, kas sooritati 25%, 50% või mingi muu osa praktika mahust.

Lisa 2.1. Praktikaainete erisused

Praktikaained	Üliõpilaste töömaht (akadeemilistes tundides – 45 min)	Koostööpartneri minimaalne töömaht (astronoomilistes tundides – 60 min)	Praktika hind praktikaasutusele ühe üliõpilase kohta (sisaldab kõiki makse)
Pidev pedagoogiline praktika eripedagoogidele 3 EAP (I 1 EAP, II 2 EAP)	78 tundi	5 (3+2) tundi	66,90 € (40,14 €+26,76 €)
Vaatluspraktika 5 EAP	130 tundi	määratlemata	0 €
Eripedagoogi ja logopeedi assisteerimise praktika 3 EAP	78 tundi	5 tundi	66,90 €
Õpiabi praktika 6 EAP	156 tundi	20 tundi	267,60 €
Alushariduse praktika eripedagoogidele 6 EAP	156 tundi	20 tundi	267,60 €
Koolipraktika lihtsustatud õppel olevate lastega 6 EAP	156 tundi	12 tundi	160,56 €
Koolipraktika õpiraskustega lastega 7 EAP	182 tundi	kokkuleppel	kokkuleppel
Eriklassis õpetamise ja eripedagoogilise nõustamise praktika 8 EAP	208 tundi	30 tundi (24h+6h)	401,10€ (321,12€+80,28 €)
Logopeedia praktikad MAG			
Düslaalia ja düsartria praktika	52 tundi	6 tundi	80,28 €
Afaasia praktika	52 tundi	6 tundi	80,28 €
Kogeluse praktika	52 tundi	6 tundi	80,28 €
Logopeedia praktika alakõnega lastega koolieelsetes lasteasutustes 5 EAP	130 tundi	12 tundi	160,56 €
Logopeedia praktika kliinikutes	234 tundi	24 tundi	321,12 €
Logopeedia praktika haridusasutuses 10 EAP	260 tundi	35 tundi (25h+10h)	468,30€ (334,50+133,80€)

Logopeedia praktika kliinikus ja rehabilitatsiooniasutuses 10 EAP	260 tundi	35 tundi (20h+15h)	468,30 € (267,6+200,7€)
Kutseõpetaja pidev praktika 3 EAP	78 tundi	9 tundi	120,42 €
Kutseõpetaja põhipraktika I 5 EAP	130 tundi	10 tundi	133,80 €
Kutseõpetaja põhipraktika II 6 EAP	156 tundi	14 tundi	187,32 €
Koolieelse lasteasutuse õpetaja pidev praktika I 1 EAP	26 tundi	3 tundi	40,14 € rühma kohta
Koolieelse lasteasutuse õpetaja pidev praktika II 2 EAP	52 tundi	6 tundi	80,28 €
Koolieelse lasteasutuse õpetaja põhipraktika I 3 EAP, üliõpilased kahekesi praktikal	78 tundi	9 tundi kui 2 tudengit samal ajal	120,42 €
Koolieelse lasteasutuse õpetaja põhipraktika II 8 EAP	208 tundi	18 tundi	240,84 €
Kehaline kasvatus ja sport põhipraktika I 4 EAP	104 tundi	6 tundi	80,28 €
Kehaline kasvatus ja sport põhipraktika II 7 EAP	182 tundi	18 tundi	240,84 €
Võõrkeelte õpetamise pidev praktika 3 EAP	78 tundi	3 tundi	40,14 € rühma kohta
Eesti keele ja kirjanduse õpetaja pidev praktika 3 EAP	78 tundi	3 tundi	kokkuleppel
Klassiõpetaja põhipraktika I 3 EAP	78 tundi	6 tundi	80,28 €
Klassiõpetaja põhipraktika II 6 EAP	156 tundi	10 tundi	133,80 €
Klassiõpetaja põhipraktika III 9 EAP	234 tundi	22 tundi (I kooliaste 14 tundi, II 8 tundi)	294,36 €
Klassiõpetaja lisaeriala põhipraktika 3 EAP	78 tundi	8 tundi	107,04 €
Kahe aine õpetaja põhipraktika I 5,5 EAP, II 5,5 EAP	286 tundi	12+12 tundi	321,12 €
Kolme aine õpetaja põhipraktika I 3,5 EAP, II 3,5 EAP, III 4 EAP	286 tundi	7,5+7,5+9 tundi	321,12 €
Nelja aine õpetaja põhipraktika I 3 EAP, II 3 EAP, III 3 EAP, IV 2 EAP	286 tundi	6,5+6,5+6,5+4,5 tundi	321,12 €
Sotsiaalpedagoogika põhipraktika 4 EAP	104 tundi	9 tundi	120,42 €
Loodus- ja reaalinete tutvumis- ning vaatluspraktika 3 EAP	78 tundi	3 tundi	40,14 €

Humanitaar- ja sotsiaalinete tutvumis- ja vaatluspraktika 3 EAP	78 tundi	3 tundi	40,14 €
Humanitaar- ja sotsiaalinete abiõpetaja praktika	78 tundi	3 tundi	40,14 €
Informaatika põhipraktika 3 EAP	78 tundi	8 tundi	107,04 €
Matemaatika põhipraktika 8 EAP I (põhikool) ja II (gümnaasium)	208 tundi	8 tundi +8 tundi	214,04 €
Kasvatustöö ja abiõpetaja praktika 3 EAP	78 tundi	6 tundi	80,28 €
Eesti keele võõrkeelena õpetaja lisaeriala põhipraktika 5 EAP	130 tundi	12 tundi	160,56 €
Eesti keele võõrkeelena õpetaja peeriala põhipraktika 6 EAP	156 tundi	12 tundi	160,56 €
Õpetajakoolituse põhipraktika I 5,5 EAP, II 5,5 EAP	286 tundi	16 tundi+8 tundi	321,12 €
Koolieelne põhipraktika I 8 EAP (Narva kolledž)	204 tundi	17 tundi	227,46 €
Koolieelne põhipraktika II 3 EAP (Narva kolledž)	82 tundi	7 tundi	93,66 €
Klassiõpetaja põhipraktika I 8 EAP (Narva kolledž)	204 tundi	17 tundi	227,46 €
Klassiõpetaja põhipraktika II 3 EAP (Narva kolledž)	82 tundi	7 tundi	93,66 €
Humanitaarainete õpetaja põhipraktika I 8 EAP (Narva kolledž)	204 tundi	17 tundi	227,46 €
Humanitaarainete õpetaja põhipraktika II 3 EAP (Narva kolledž)	82 tundi	17 tundi	93,66 €
Keeleõpetaja põhipraktika I 6 EAP (Narva kolledž)	156 tundi	13 tundi	173,94 €
Keeleõpetaja põhipraktika II 5 EAP (Narva kolledž)	130 tundi	11 tundi	147,18 €
Praktikate koordineerimine			
Pidev pedagoogiline praktika- kui üliõpilasi on praktikaasutuses ühes semestris 3-8		1 tund	13,38 €
Pidev pedagoogiline praktika- kui üliõpilasi on praktikaasutuses ühes semestris 9 ja enam		3 tundi	40,14 €
Pidev praktika: kui üliõpilasi on praktikaasutuses ühes semestris 3-8		2 tundi	26,76 €
Pidev praktika: kui üliõpilasi on praktikaasutuses ühes semestris 9 ja enam		6 tundi	80,28 €

Põhipraktika: kui üliõpilasi on praktikaasutuses ühes semestris 3-8		3 tundi	40,14 €
Põhipraktika: kui üliõpilasi on praktikaasutuses ühes semestris 9 ja enam		9 tundi	120,42 €
Erijuhtum: ühes semestris üliõpilasi praktikaasutuses 3 või enam aga üliõpilaste arv jääb alla miinimumi iga praktikaliigi lõikes		2 tundi	26,76 €